

mende dog skal have Pengene gennem Salget af sit Korn og derfor alligevel skal til Ladepladsen eller til Byen. — Forresten er det ganske rigtigt, naar den høitærede Minister gjorde opmærksom paa, at Forordningen af 8de Januar 1810 ikke siger, at Beregningen i Penge er den eneste Maade, hvorpaa Tiendestancer kunne inddrives, men at de ogsaa kunne inddrives in natura, dog er det, vel at mærke, Tiendetageren, som bestemmer det. Tiendehyeren kan ingen Indflydelse have derpaa; selv om han efter December Maaned ønsker at betale in natura, kan han ikke forlange det; det beroer ubelukkende paa Tiendetageren, og man skulde meget daarligt kjende til de menneskelige Forhold, og netop til Forholdene paa dette Punkt, naar man ikke skulde vide, at det, at benytte Priserne, ligger meget nær, saaledes at man, naar man har Loven med sig og kan udsætte Indkrævningen til Oct. Hansdag, gjør det, naar det er forbeholdt. Jeg fastholder endnu min Paastand om, at Placaten af 1827, til hvis Motiver den høitærede Minister ogsaa henviste, netop har havt for Sie, at Tiendetageren kunde udsætte Indkrævningen, indtil Capitelstarten var bleven sat, men det maa da ogsaa være Placatens Mening, at man ventede, at Restancerne i Almindelighed vilde blive indkrævede forud for Capitelstartens Ansættelse, saaledes at det kun var undtagelsesviis iaar, som syntes at ville give en for Tiendetageren heldig Capitelstart, at man antog, han vilde udsætte Indkrævningen, indtil den var sat, altsaa i Januar eller Februar Maaned. Jeg skal nu nærmere tage under Overveelse, navnlig ved at conferere med andre ærede Medlemmer, hvorvidt der maatte være Anledning til i en senere Session at fremkomme med et Lovforslag, som kunde opheve den i mine Dine store Ubillighed, dette Forhold medfører.

Indenrigsministeren: Jeg vil kun gjøre opmærksom paa, at Tienden er en Afgift, som hviler paa Bruttoindtægten af en Eiendom, men ikke paa Nettoindtægten, og som gaaer forud for alt Andet, endog for Skatter. Vedkommendes Mangel paa Penge i Efteraarstiden, som den ærede Forespørger nævnte

som Motiv for ham til ikke at levere Kornet, gjælder altsaa ikke; thi Kornafgiften er traadt istedetfor Tiendetagerens Ret til at tage Andeel i Gaardens Bruttoudbytte paa Marken, og det er derfor en Præstation, som Brugeren maa lade gaae forud for andre offentlige Forbringer paa hans Kasse, ikke at tale om de private. — Naar Forandringen imidlertid kun skulde gaae ud paa at forforte Inddrivelsesfristen fra Oct. Hansdag til en tidligere Termin, skal jeg for mit Vedkommende Intetforhelst indvende derimod; men jeg tvivler om, at dette saa ubetinget vilde være i Ydernes Interesse, som Forespørgeren har antaget.

Da ellers Ingen begjærede Ordet, erklæres Forespørgslen for sluttet.

Man gif derpaa til den næste Sag paa Dagsordenen, som var: Forespørgsel af Folkethingetsmanden for Aarhus Amts 3die Valgkreds (Notwitt) til Indenrigsministeren.

(Forespørgslen findes i Tidenden, Sp. 702).

Notwitt: Medens Loven af 29de December 1857 om Haandværks- og Fabriksdrift samt Handel osv. har indrømmet en meget vidt udstrakt Tilladelse til Handel paa Landet, har den i sin § 56 bibeholdt en ældre Bestemmelse, som gaaer ud paa, at Enhver, der paa Landet vil drive Handel med Brændeviin, maa søge Bevilling dertil igjennem Indenrigsministeriet. Jeg erkjender fuldt vel, at Grunden til, at denne Bestemmelse er bleven optagen i den Lov, jeg nylig nævnte, maa være den, at man har troet derved at fremme Moraliteten; det er et philanthropistisk Hensyn, der dengang har ledet Lovgivningsmagten, men ved at gjenlæse Rigsdagstidenden for 9de Session, da denne Sag var under Behandling, vil man dog finde, at flere vægtige Stemmer have reist sig imod Optagelsen af en saadan Bestemmelse, og iblandt dem skal jeg tillade mig at anføre en Ytring af vor høitærede Formand, som ogsaa dengang var Medlem af Rigsdagens Folkething. Han sagde ved denne Sags 1ste Behandling — med den ærede Formands Indvilligelse skal jeg tillade mig at oplæse det: „Jeg troer des-